

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 3To/52/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5621010376
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 09. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Adriana Gallová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2022:5621010376.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Adriany Gallovej a sudcov JUDr. Vladimíra Sučika a JUDr. Moniky Liptákovej, na verejnom zasadnutí konanom 8. septembra 2022 prejednal odvolanie obžalovaného H. O. proti rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš, sp.zn. 3T/85/2021 z 23.5.2022 a takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. por. odvolanie obžalovaného H. O. z a m i e t a , pretože nie je dôvodné.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš, sp.zn. 3T/85/2021 z 23.5.2022, bol obžalovaný H. O. uznaný za vinného zo spáchania prečinu nebezpečného prenasledovania podľa § 360a ods. 1 písm. c), ods. 2 písm. a) Tr. zák. (s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c/, § 127 ods. 5 Tr. zák.) na skutkovom základe, že:

dlhodobo prenasleduje E. N., nar. XX.XX.XXXX, toho času bytom Y. č. XXX/XX, Z. H., a to takým spôsobom, že od 13.11.2020, v časti konania pod vplyvom alkoholu, mu telefonuje a posiela ponižujúce SMS správy zo svojho telefónneho čísla XXXX XXX XXX, na jeho telefónne číslo XXXX XXX XXX, proti jeho vôli, v ktorých E. N. a jeho rodinu uráža a vulgárne nadáva, pričom od 13.11.2020 mu poslal minimálne 67 SMS správ a uskutočnil aj presne nezistené množstvo hovorov, ktoré uskutočňoval, či už cez deň, alebo v noci, napriek tomu, že mu uznesením prokurátora Okresnej prokuratúry v Liptovskom Mikuláši o podmienечnom zastavení trestného stíhania č. k. 2Pv 319/20/5505 zo dňa 3.2.2021, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 13.2.2021, bola za prečin nebezpečného prenasledovania podľa § 360a ods. 1 písm. c), ods. 2 písm. a) Tr. zák. uložená skúšobná doba v trvaní 12 mesiacov, pričom od právoplatnosti tohto uznesenia poslal E. N. minimálne 14 SMS správ, čo u E. N. vzbudilo obavu z toho, že ublíži jemu alebo jeho rodine, má z jeho správania strach, čo narúša kvalitu jeho života, pretože musí v noci stišovať telefón, vonku sa obzerá, či ho niekde H. O. nečaká a nevynadá mu, alebo či ho nenapadne, tiež ho jeho SMS správy urážajú a ponižujú, čo narúša jeho osobný život.

Za tento trestný čin bol obžalovaný odsúdený podľa § 360a ods. 2 Tr. zák. s použitím § 36 písm. l), § 37 písm. h), § 38 ods. 2, § 41 ods. 1, § 42 ods. 1 Tr. zák. na súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 6 (šesť) mesiacov.

Podľa § 49 ods. 1 písm. a) Tr. zák. mu súd výkon trestu odňatia slobody podmienечne odložil.

Podľa § 50 ods. 1 Tr. zák. mu súd určil skúšobnú dobu na 14 (štrnásť) mesiacov.

Podľa § 42 ods. 2 Tr. zák. súd zrušil výrok o treste trestného rozkazu Okresného súdu Liptovský Mikuláš č.k. 3T/2/2022-58 zo dňa 21.1.2022, doručený obžalovanému dňa 2.2.2022, právoplatný dňa 15.2.2022, ktorým bol obžalovanému podľa § 207 ods. 1, § 36 písm. l), § 38 ods. 2, ods. 3 Tr. zák. uložený trest odňatia slobody vo výmere 4 mesiace s podmienечným odkladom a určením skúšobnej doby na

1 rok, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Podľa § 73 ods. 2 písm. d) Tr. zák. mu súd uložil ochranné ústavné protialkoholické liečenie.

Proti tomuto rozsudku podal riadne a včas odvolanie obžalovaný H. O., a to proti výroku o uložení ochranného ústavného protialkoholického liečenia. K napísaniu SMS-iek sa priznal, oľutoval to a poškodenému sa ospravedlnil. Trvá na tom, že neboli písané pod vplyvom alkoholu, ale v dôsledku jeho neliečenej duševnej poruchy, ktorej vplyvom nedokáže ovládať svoje konanie a v tej chvíli rozpoznať jeho protiprávnosť. Následkom akéhokoľvek stresového podnetu vybuchuje, a to práve formou písania SMS-iek a telefonických volaní hlavne voči poškodenému a rodine jeho bývalej manželky, ale aj voči iným osobám vrátane jeho rodiny, napr. voči jeho matke alebo ujovi A.. Jeho problémy sa začali prejavovať po prepustení z jeho prvého zamestnania počas manželstva a bývania v rodinnom dome spoločne s manželkinými rodičmi, čo vyvrcholilo až rozvodom. Od rozvodu žije vo veľmi zlých sociálno-ekonomických podmienkach, čo jeho problémy len stupňuje. Začal často meniť zamestnania, v ktorých vydržal len niekoľko týždňov či mesiacov, pretože sa na prácu nedokáže sústrediť, lebo ho stále prenasledujú jeho osobné problémy, ktorým nedokáže čeliť. Z uvedených dôvodov žiada, aby mu bolo zrušené nariadené ústavné protialkoholické liečenie s tým, že začína ambulantné psychiatrické liečenie zamerané na jeho skutočné psychické problémy a nie na alkohol.

Podľa § 317 ods. 1 Tr. por. ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1.

Treba stručne pripomenúť, že obžalovaný na hlavnom pojednávaní pred Okresným súdom Liptovský Mikuláš konanom 23.5.2022 urobil vyhlásenie o tom, že nepopiera spáchanie skutku podľa § 257 ods. 1 písm. c) Tr. por. (č.l. 121 spisu), ktoré pre potreby ďalšieho konania a rozhodnutia považoval okresný súd za priznanie jeho spáchania, ako aj vyhlásenie podľa § 333 ods. 3 Tr. por. a uznal ho vinným zo spáchania prečinu nebezpečného prenasledovania podľa § 360a ods. 1 písm. c), ods. 2 písm. a) Tr. zák. Dokazovanie o vine súd preto už u obžalovaného nevykonával a vykonal len dokazovanie súvisiace s výrokom o treste a o ochrannom liečení.

Keďže obžalovaný H. O. podal riadne a včas odvolanie iba proti výroku o ochrannom opatrení, krajský súd ako súd odvolací preskúmal v zmysle § 317 ods. 1 Tr. por. len zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého výroku o uložení ochranného ústavného protialkoholického liečenia, ako i správnosť postupu konania, ktoré tomuto výroku predchádzal.

Na úvod krajský súd uvádza, že okresnému súdu treba vytknúť nesprávny procesný postup pri vykonávaní dôkazu - znaleckého posudku č. 16/2021 znalkyne MUDr. Eleny Poloncovej, odbor zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria, liečba alkoholizmu a toxikománie, gerontopsychiatria, ktorý vykonal postupom podľa § 269 Tr. por. Uvedené pochybenie krajský súd napravil sám a to tak, že na verejnom zasadnutí znalecký posudok prečítal podľa § 268 ods. 2 Tr. por. so súhlasom prokurátora a obžalovaného.

Podľa § 73 ods. 2 Tr. zák. súd môže uložiť ochranné liečenie aj vtedy, ak páchatel' spáchal trestný čin

- a) v stave zmenšenej príčetnosti a jeho pobyt na slobode je nebezpečný,
- b) v stave vyvolanom duševnou poruchou a jeho pobyt na slobode je nebezpečný,
- c) násilnej povahy voči blízkej osobe alebo zverenej osobe a vzhľadom na osobu páchatel'a možno dôvodne predpokladať, že bude v násilnom konaní pokračovať, alebo
- d) pod vplyvom návykovej látky alebo v súvislosti s jej užívaním.

Toto ustanovenie umožňuje uložiť ochranné liečenie osobám, ktoré spáchali trestný čin v stave zmenšenej príčetnosti alebo spáchali trestný čin násilnej povahy voči blízkej alebo zverenej osobe a je daný predpoklad recidívy takéhoto konania alebo osobám, ktoré spáchali trestný čin pod vplyvom návykovej látky alebo v súvislosti s jej užívaním. Súd tak môže urobiť aj v prípade, ak páchatel' spácha

trestný čin v stave vyvolanom duševnou poruchou a jeho pobyt na slobode je nebezpečný. Zákon umožňuje uložiť ochranné liečenia aj tým páchatelom, ktorí spáchali trestný čin v plnej príčetnosti, pričom skutok nebol spáchaný pod vplyvom návykovej látky ani v súvislosti s jej užívaním.

Zo záverov znaleckého posudku č. 16/2021 znalkyne MUDr. Eleny Poloncovej, odbor zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria, liečba alkoholizmu a toxikománie, gerontopsychiatria, vyplýva, že obžalovaný H. O. netrpí duševnou poruchou v zmysle psychózy, ani poruchou z okruhu afektívnych porúch, jedná sa u neho o poruchy psychiky a správania zapríčinené užívaním alkoholu - syndróm závislosti od alkoholu v III. až IV. štádiu, ktorým trpel aj v čase spáchania skutku. Porucha bola diagnostikovaná už v roku 2014, prejavuje sa pokračovaním v pití alkoholu napriek problémom v zdravotnej, rodinnej aj pracovnej oblasti, tiež nekritickosťou k problematike alkoholizmu, sklommi k bagatelizovaniu a racionalizácii pitia, obviňovaniu okolia, v stavoch opitosti máva opakované vyhrážky samovraždou, dopúšťa sa disocálnych aktivít. Aj v triezvom stave sa zaoberá sebaľútosťou, obviňovaním exmanželkinej rodiny z rozpadu manželstva, vypitím na guráž si dodáva odvalu na protispoločenské správanie, čo vedie k narušeniu medziľudských vzťahov, porušovaniu etických a právnych noriem, pričom kritiku jeho správania vníma ako neoprávnenú, cíti sa ukrivdený. Chápal a chápe zmysel trestného konania. V čase skutkov, v súvislosti, s ktorými je posudzovaný, boli jeho ovládacie schopnosti v dôsledku stavov opitosti ľahko až stredne znížené, jeho rozpoznávacie schopnosti neboli narušené, v triezvom stave boli aj jeho ovládacie schopnosti zachované. Aj z vyjadrení samotného obžalovaného vyplýva, že v čase skutkov konal prevažne pod vplyvom alkoholu, ale ojedinele aj v triezvom stave, čo súvisí s alkoholovou depraváciou osobnosti, citovou nestabilitou, sklommi ku vzťahovačnosti. U obžalovaného sa jedná o disharmonicky štruktúrovanú osobnosť s črtami citovej nestability, sklommi k demonštratívnyim samovražedným proklamáciám, v stavoch opitosti so zvýšeným rizikom realizácie suicida (samovraždy). Vzhľadom na uvedené jeho pobyt na slobode znalkyňa nepovažovala za nebezpečný pre spoločnosť zo zdravotného hľadiska, avšak pri pokračujúcom užívaní alkoholu je rizikový z hľadiska páchania protispoločenských aktivít podobného charakteru. Odporúčala uložiť ochranné ústavné protialkoholické liečenie, pretože nie je predpoklad, že by ambulantná forma liečby mohla splniť účel.

Ani krajskému súdu nevznikla pochybnosť o plnej príčetnosti obžalovaného, pretože jeho ovládacia schopnosť bola znížená len ľahko alebo stredne a len v dôsledku požitia alkoholu. Zároveň bolo krajskému súdu preukázané, že obžalovaný sa skutkov dopustil pod vplyvom alkoholu. Tak, ako na to poukázala znalkyňa, z vyjadrení samotného obžalovaného vyplýva, že konal prevažne pod vplyvom alkoholu, hoci na hlavnom pojednávaní uvedené poprel, znalkyňa pri tomto závere vychádzala z jeho vyjadrení pri znaleckom vyšetrení. Obžalovaný je osobou závislou na alkohole - syndróm závislosti od alkoholu v III. až IV. štádiu, na čo sa doposiaľ neliečil. Na liečenie síce v minulosti nastúpil, avšak po týždni ho predčasne ukončil bez splnenia jeho účelu. Z obsahu znaleckého posudku znalkyne tiež vyplývajú opakované hospitalizácie obžalovaného na psychiatrickom oddelení v rokoch 2018 až 2020 pre prejavy závislosti od alkoholu a samovražedné sklony v stave opitosti. Taktiež z neho vyplýva, že v roku 2019 nastúpil na dobrovoľné ústavné protialkoholické liečenie, odkiaľ po týždni pobytu odišiel.

Vzhľadom na vyššie uvedené boli podľa názoru krajského súdu splnené podmienky na uloženie ochranného ústavného protialkoholického liečenia podľa § 73 ods. 2 písm. d) Tr. zák. tak, ako ho uložil okresný súd, ktorý vychádzal pri ukladaní druhu a formy ochranného liečenia zo znaleckého posudku, kde sa znalkyňa vyjadrila, že účel liečenia je potrebné plniť ústavnou formou, pretože nie je predpoklad, že by obžalovaný rešpektoval a dobrovoľne podstúpil ambulantnú formu liečby.

Vzhľadom na uvedené okolnosti krajský súd považoval odvolanie obžalovaného H. O. za nedôvodné, a preto ho podľa § 319 Tr. por. zamietol.

Rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.